

ŠTUDENSKA MOBILNOST IN MEDNARODNE IZKUŠNJE

Igor Sirnik

V zadnjih mesecih leta 2004 je organizacija EEGECS (European Education in Geodetic Engineering, Cartography and Surveying ali po slovensko Evropsko izobraževanje v geodetskem inženirstvu, kartografiji in geodeziji) objavila natečaj za najboljši esej z zgornjim naslovom. Glavna nagrada: potovanje v glavno mesto Irske, v Dublin, na generalno srečanje EEGECS. Nekaj dni pred iztekom roka, ko sem še študiral v Španiji, sem se usedel in napisal naslednji esej o mojih mednarodnih izkušnjah. Po treh tednih sem izvedel, da sem zmagal, in se veselo udeležil srečanja v Dublinu. Eseje so ocenjevali vodje delovnih skupin iste organizacije. Po srečanju v Dublinu sem postal član delovne skupine 5 (working group 5), katere prednostna naloga je prav razvijanje študentske mobilnosti med študijem.

ESEJ

Sestavine: Živeti in študirati na eni evropski univerzi, ki ni tvoja domača univerza. **Indikacije:** Želja po učenju tujega jezika, povečano zanimanje za druge kulture, spoznavanje ljudi iz drugih držav. **Stranski učinki:** Znanje materinega jezika se lahko začasno poslabša. Možno je, da začneš imeti starše še bolj rad in jih začneš pogrešati kot nikoli prej. Podobno se lahko zgodi s sestrami ali brati. **Svarilo:** Opaženi so primeri, ko bolnik ostane v tujini več kot predvideno eno leto. V bolj posebnih primerih bolnik ostane v tujini, se poroči in dobi otroke.

Zdravilo se imenuje po slavnem nizozemskem profesorju Erazmu iz Rotterdama, ki je živel nekaj stoletij nazaj. Pomemben del svojega življenja je porabil za potovanja in študij v glavnih univerzitetnih mestih v Evropi.

Naj bom bolj natančen: tortilla de patatas (španska omleta) na mizi v družbi s steklenicami črnega vina iz Italije in Španije. Francoski sir, narezan na majhne koščke z zapičenimi zobotrepci. Na drugem koncu nekaj steklenic piva, kjer skupina Nemcev razpravlja o puncah in zadnji nogometni tekmi. V sredini mize majhen krožnik z olivami. V kuhinji se skupina Nemcev trudi pripravljati glühwein (kuhano vino) s primernimi začimbami. Majhna steklenica beherovke (poljska vodka) na mizi. Španske punce se glasno pogovarjajo, se smejejo in pogledujejo Švede v drugem kotu sobe. Blizu mize je skupina Italijanov, ki pojejo, plešejo, pijejo vino in se šalijo z zraven stoječimi Poljakinjami. Okoli 100 študentov v stanovanju, namenjenemu za tri osebe. Sliši se glasba skupine Mano Chao iz Barcelone.

Kaj bi to lahko bilo?

Verjetnost je velika, da se nahajamo na tako imenovani "erasmus" zabavi v nekem univerzitetnem mestu, nekje na našem starem kontinentu, Evropi. Smo v študentskem stanovanju, blizu kampusa in sosedje so ravno na tem, da pridejo in nam zaupajo, da tako pač ne gre več naprej. Ali v najslabšem primeru, da smo prijazno naprošeni, da se gremo zabavat kam drugam.

Ime mi je Igor Sirnik in sem študent geodezije iz Slovenije. Tri leta in pol sem študiral v tujini. Eno leto v Münchnu v Nemčiji in dve leti in pol v Valenciji v Španiji. Status erasmus študenta sem imel le eno leto, vendar sem med tako imenovanimi "erasmus študenti" živel ves čas svojega študija v tujini.

Ko sem začel s študijem v Sloveniji, sem imel eno željo – del študija študirati v tujini. V tej želji pa je skrito več podželja: vrniti se domov za božič in s seboj prinesiti tipična darila iz tujine. Deliti izkušnje in vesele trenutke s prijatelji in družino doma. Naučiti se novega jezika, živeti v drugačnem sistemu, spoznati druge kulture, druge navade. Naučiti se skuhati špansko paello, špansko tortillo, madžarski golaž, poljske piroške ... Uničiti stereotipe in se presenetiti vsak dan. Naučiti se, kako se reče "živijo" in "me veseli" v čim več jezikih. Spoznal sem, da sta ti dve frazi takoj za besedama "pivo" in "vino" najbolj koristni za začetek pogovora. Seveda, če ju znaš povedati v materinem jeziku sogovornika. Ampak iz te mednarodne izkušnje sem dobil več. Mnogo več.

Mobilno izkušnjo sem začel v očarljivem delu Nemčije, v glavnem mestu Bavarske – v Münchnu. Biser nemških mest. Študiral sem na Tehnični univerzi München (TUM) s pomočjo štipendije dr. Likarja. V tem letu sem začel spreminjati način življenja. Živeti z ljudmi, ki ne znajo slovensko, poslušati predavanja v tujem jeziku, priti domov v študentski dom, kjer bi se rad preprosto usedel in se pogovoril v slovenščini. Zavedaš se, da to preprosto ni več mogoče. Nihče ne razume slovenščine. Zgodi se nekaj posebnega. Tam je bilo sto in več študentov z vsega sveta in vsi smo imeli nekaj skupnega. Vsi smo bili zelenci v velikem Münchnu, v novem šolskem sistemu in nemškem jeziku. Vsi so imeli toliko energije, da se postavijo na noge, da si najdejo nove prijatelje, skratka začeti novo življenje, daleč od doma. Velikokrat sem se počutil kot neplavalec, potisnjen v morje, kjer moraš za preživetje storiti le eno stvar: čimprej se naučiti plavati.

Slika A: Hodnik na Fakulteti za geodezijo v Valenciji.

Slika B: Fakulteta za geodezijo v Valenciji od zunaj.

Tako sem se vpisal v nemško jezikovno šolo, šel sem na vsak izlet, ki je bil organiziran za tuje študente, in nisem odklonil nobene zabave. Vsaj na začetku. Živel sem v študentskem domu z nemškimi študenti, vsak delovni dan sem imel predavanja in večere sem preživljal z mednarodnimi študenti. S tem načinom učenja "plavanja" sem se počasi navadil življenja v Münchnu.

Kar mi je bilo v Münchnu res všeč, so bili družabni večeri, ki so bili organizirani za mednarodne študente. Blizu univerze je bil majhen družabni center z majhno kuhinjo, dvorano in barom. Vsak četrtek ob osmih so mednarodni študenti zahajali tja z enim samim namenom – uživati večer z ostalimi mednarodnimi študenti, s katerimi imamo veliko skupnega. Opazil sem majhno, a pomembno malenkost. Vsak četrtek, na dan mednarodnega srečanja, je bila organizirana večerja, ki jo je skuhalo skupina študentov iz ene države. Sestavine večerje je finančno podprla Tehnična univerza München. Kuhali so tipično hrano iz države, od koder so kuharji prihajali. Moral si biti genij, da na teh srečanju nisi dobil novih poznanstev. Tu sem spoznal večino svojih prijateljev.

Včasih, na začetku, se je po predavanju pojavilo vprašanje: "Igor, si kaj razumel?" Skomignil sem z rameni in jim odgovoril, da pač nisem veliko razumel. Moji nemški sošolci so se nasmehnili in mi v smehu priznali, da tudi oni niso veliko razumeli.

Leto v Münchnu je spolzelo skozi prste hitreje, kot sem si lahko predstavljal. Zdaj vidim, da je bila ta izkušnja v mojem življenju zelo pomembna in me je vodila v Španijo. Imel sem srečo, da sem v Münchnu spoznal dva Španca iz Valencije. Njuno pripovedovanje o Valenciji mi je pomagalo do odločitve: Valencija. Še vedno imam pred seboj sliko svoje matere, kako mi maha v slovo, ko sem odhajal v Španijo. Mrmrala je pesem Viva España. Moram priznati, da brez pomoči svoje družine ne bi mogel iti ne v Nemčijo niti v Španijo. Lahko bi rekli, da živim sanje.

V Valencijo sem prispel poleti leta 2002 ob treh zjutraj. Bila je ena od tistih vročih španskih noči. Prva stvar, ki sem jo opazil, je bil velik promet in po ulicah je bilo nenavadno veliko ljudi za tisto pozno uro. Ena podrobnost je res vzbudila mojo pozornost. Po ulicah sem opazil veliko mater z otroškimi vozički. Nekaj dni pozneje sem izvedel, da je zaradi poletne vročine v Valenciji noč še edini primerni čas za sprehod z otroki v vozičkih.

Slika C: Knjižnica v kampusu v Valenciji, v ospredju grb univerze.

Slika D: Moji sošolci v Valenciji. Od leve: Jesus, Rafa in jaz.

Študirati in živeti v Španiji je popolnoma drugo poglavje kakor v Nemčiji. V Nemčiji je univerza podpirala in se trudila, da bi se mednarodni študentje čim hitreje spoznali med seboj in integrirali v novi družbi. V Španiji je bilo drugače. Univerza v Valenciji se ni posebej trudila, a to ni bilo niti potrebno. Nekako se vsi mednarodni študentje spoznajo na skupnih zabavah, v lokalnih barih, na koncertih ... Veliko lokalov v mestu pozna izraz "erasmus študenti". Na panojih pred barih, ki vabijo študente na zabavo, se je napis "zabava salse" spremenil v "erasmus zabava". In mednarodni študentje, ki vidijo povabilo, pomislijo: "To je naša zabava," in pridejo. Tudi več in več Špancev pride, da spoznavajo tuje študente. Najboljši način, da spoznaš nove obraze, pa so privatne zabave, ki se odvijajo v stanovanjih, kjer študentje živijo. Včasih se najde v najemni pogodbi tisti 17. odstavek, ki pravi, da v stanovanju pod nobenim pogojem ni dovoljeno organizirati zabave. Ta del pogodbe je velikokrat kršen. Tudi večkrat na mesec. Večkrat se mi zdi, da je Španija odkrila idealen recept za študij in zabavo.

V drugemu mesecu študija v Valenciji sem spoznal Nikosa, grškega študenta geodezije iz Aten. Tudi on je ravno začel študij v Valenciji. Imel je namen ostati tri mesece. Povedal se mu, da bo te tri mesece zagotovo podaljšal, a on se je le smejal. Tisti trenutek mi ni verjel. Ampak čez tri mesece sva se skupaj smejala. Uspelo mu je podaljšati status erasmus na eno leto.

Slovenski, nemški in španski šolski sistemi se ne razlikujejo veliko. Je nekaj razlik v študijskem načrtu. V Nemčiji in Španiji je več poudarka na praktičnem delu, vajah. Na Tehnični univerzi v Münchnu je število študentov geodezije zelo skromno. Predmet Digitalna vizualizacija smo obiskovali trije študenti. Imeli smo enega profesorja in dva asistenta. Po skoraj vsakem predavanju so študentje začeli trkati s pestjo po mizi. To pomeni, da so bili zadovoljni s profesorjem in s predstavitvijo snovi. Spomnim se prvega predavanja v Münchnu, ko so začeli sošolci trkati po mizah. Mislim sem, da sošolci niso preveč zadovoljni s profesorjem in da so ga hoteli izžvižgati. Na levi je sedel nemški sošolec in ko je videl moj prestrašeni obraz, se je namuznil in mi v smehu razložil, zakaj tako glasno trkajo.

Trenutno zaključujem študij v Valenciji. Prepričan sem, da, ko se vrnem domov, ne bo več tako, kot je bilo pred mojim študijem v tujini.

Nekaj let nazaj sem prebral ta pregovor: "Če bi res rad ljubil svojo domovino, moraš iti na tuje." Te besede sem začel razumeti nekega deževnega popoldneva v majhni študentski sobici v Münchnu, ko sem bil ravno na večerji pri Changu, sošolcu iz Kitajske. Po tipični kitajski večerji me je Chang povprašal po moji domovini. Usedla sva se za računalnik in poiskala nekaj spletnih strani o lepotah Slovenije. Po petih minutah sem začel nenadoma čutiti domotožje. Na srečo je Chang to opazil in ostanek večera sva preživela ob pogovoru o njegovi kitajski puncici. Še ena podrobnost mi je ostala v spominu. Chang je imel neko malo napravo, ki je izgledala kot kavni mlinček. A je bila naprava za kuhanje riža. Treba je samo dodati riž, vodo in sol in kuhalnik ti skuha riž. Genialno. Mi je rekel, da je to nekaj normalnega na Kitajskem.

Najlepša stvar študija v tujini ni samo živeti, študirati in se družiti s prijatelji z vsega sveta. Tu lahko pozabiš na vse razlike. Tuji jeziki, tuje kulture, tuji običaji, religije. Neko popoldne sem videl srbskega in bosanskega študenta piti pivo v študentski menzi. Pogovor je tekel o puncicah. Nekaj let nazaj sta bili njuni domovini v vojni. Mislim, da izkušnja, živeti na tujem, zbrise meje.

Dober prijatelj iz Francije mi je nekoč rekel: "Ko si erasmus študent, se tvoja družina spremeni v najboljšega prijatelja in tvoji najboljši prijatelji se spremenijo v družino."

Po času, ki ga preživiš v tujini, se spremeniš. Pač nisi več isti. In če bi radi izvedeli o mojem izkustvu v tujini v nekaj sekundah, si lahko ogledate moj nasmeh, ko boste omenili besedo "erasmus". In boste vedeli ...